

Tarkastusvaliokunta

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2018

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2018 (K 5/2019 vp): Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Timo V. Korhonen, Eduskunnan tilintarkastajat
- KHT, JHT Ari Lehto, BDO Oy
- eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola, Eduskunnan kanslia
- eduskunnan hallintojohtaja Pertti Rauhio, Eduskunnan kanslia
- tarkastuspäällikkö Erkki Kurikka, Eduskunnan kanslia
- työterveyslääkäri Anita Pienimäki, Eduskunnan kanslia
- hallituksen varajäsen Hanna Hyyryläinen, AIR — Avustajat Ilman Rajoja ry
- hallituksen jäsen Anri Rantala, Eduskunnan akavalaiset ry
- työsuojeluvaltuutettu Vuokko Isoniemi-Berg, Eduskunnan ammattiosasto ry
- I varapuheenjohtaja Marja Wallin, Eduskunnan virkamiesyhdistys ry
- työsuojeluvaltuutettu Aki Esko, Eduskunnan virkamiesyhdistys ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- AIR — Avustajat Ilman Rajoja ry
- Eduskunnan akavalaiset ry
- Eduskunnan virkamiesyhdistys ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eduskunnan tilintarkastajien eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, kirjanpidosta ja hallinnosta vuodelta 2018 antaman tilintarkastuskertomuksen johdosta tarkastusvaliokunta toteaa, että tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että tilintarkastuksella hankitaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, onko hallintojohtaja syylistynyt te-

Valiokunnan mietintö TrVM 2/2019 vp

koon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus eduskuntaa kohtaan, taikka rikkonut Valtiokonttorin määräyksiä, talousarvioasetusta tai eduskunnan tilisääntöä. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty kansliatoimikunnan ja eduskunnan kanslian toiminnan lainmukaisuutta.

Eduskunnalle (pl. luvut 30 ja 40) myönnettiin määrärahoja kaikkiaan 105,2 miljoonaa euroa. Talousarviokirjanpidon mukaan vuonna 2018 myönnettyistä määrärahoista käytettiin 95,3 miljoonaa euroa. Eduskunnan rakennusten peruskorjauksen vuonna 2018 käytettävissä ollut määräraha oli 21,2 miljoonaa euroa sisältäen edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat. Tilikauden aikana tästä käytettiin 7,1 miljoonaa euroa. Kyseistä määrärahaa siirtyi tilivuodelle 2019 14,1 miljoonaa euroa. Eduskunnan tietohallinnon investointien vuonna 2018 käytettävissä ollut määräraha oli 7,0 miljoonaa euroa. Tilikauden aikana tästä käytettiin 3,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa siirtyi tilivuodelle 2019 3,7 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle määrärahoja siirtyi yhteensä 17,8 miljoonaa euroa.

Eduskunnan talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät kansanedustajien toimintamenojen (ylitys 10 847 euroa), eduskuntaryhmien avustajatuen (ylitys 32 625 euroa) ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenojen (ylitys 22 071 euroa) osalta. Saadun selvityksen mukaan kansanedustajien toimintamenojen ylityksen syynä oli 1.5.2018 voimaan tullut edustajapalkkioiden korotus. Avustajatuen ylityksen syynä oli mm. tuen nousu 1.6.2018 lukien. Oikeusasiamiehen kansliassa syynä määrärahaylitykseen olivat erityisesti Ihmisoikeuskeskuksen henkilöstökuulujen nousu. Kansliatoimikunta myönsi 24.1.2019 ylitysluvat arviomäärärahojen ylityksiin.

Eduskunnan toiminnan kulut vuonna 2018 olivat yhteensä 84,9 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,8 prosenttia. Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut (54,0 miljoonaa euroa; kasvua 1,5 prosenttia) sekä palveluiden ostot (19,7 miljoonaa euroa; laskua 60,0 prosenttia).

Valiokunta on edellisen vuoden tavoin huolestunut eduskunnan työn ruuhkautumisesta ja henkilöstön jaksamisesta erityisesti istuntokausien ja vaalikausien lopussa. Töiden ruuhkautumisen ongelma koskee erityisesti valiokunta- ja täysistuntotyötä tekeviä henkilöitä. Töiden ruuhkautumiseen on pyritty vastaamaan mm. palkkaamalla lisähenkilöitä valiokuntasihteeristöön, jossa tarvitaan sektorikohtaista perehtymistä. Asiantuntevaa lisätyövoimaa on saatavissa lähinnä ministeriöistä, jotka itsekin ovat samaan aikaan kovin työllistettyjä. Valiokunta pitää tärkeänä, että eduskuntatyötä uudistettaessa löydetään toimintamallit, joissa eduskunnan kanslian omilla resursseilla voidaan aiempaa paremmin vastata töiden ruuhkautumiseen ja tasata työn kuormittavuutta henkilöstön keskuudessa.

Valiokunta näkee eduskunnan kanslian toiminnan avoimuudessa ja keskustelukulttuurissa kehittämistarpeita. Hyvänä valiokunta pitää sitä, että eduskunnan kansliassa on alettu kiinnittää enemmän huomiota kestävään kehitykseen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Valiokunta pitää tärkeänä, että näitä toimia jatketaan.

Valiokunta on tietoinen, että eri puolilla eduskuntakiinteistöä on tehty sisäilmatutkimuksia. Vaikka mittauksissa ei ole todettu terveyshaittoja aiheuttavia ongelmia, pitää valiokunta tärkeänä, että sisäilmatilanteen kehittymistä seurataan eduskunnassa myös jatkossa.

Valiokunnan mietintö TrVM 2/2019 vp

Valiokunta toteaa, että eduskunnan tilintarkastajien lausunnon mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat eduskunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eduskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 5/2019 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 22.10.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Outi Alanko-Kahiluoto vihr
varapuheenjohtaja Merja Mäkisalo-Ropponen sd
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Veijo Niemi ps
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Viitanen sd

Valiokunnan sihteerinä ovat toimineet

tarkastusneuvos Arto Mäkelä
valiokuntaneuvos Nora Grönholm.